

Forvaltningspolitiske pejlemærker

AF REDAKTIONSGRUPPEN FOR TEMA- NUMMERET OM FORVALTNINGSPOLITIK

Med mellemrum er der dem, der taler for, at Danmark bør have en sammenhængende forvaltningspolitik. Sommetider er det underforstået, at sådan en havde man, før verden gik af lave, og at dengang blev alt grebet an med betydeligt større rationalitet end i dag.

Det er nok et bagudrettet fatamorgana, der foresvæver fortalerne. For de gange, hvor der har været gjort tilløb til det, er det enten blevet meget vagt, på grænsen af det intetsigende og uforpligtende, eller også er de gode intentioner strandet i mødet med alle de interesser, som en sådan politik stødte ind i. Det hindrer dog ikke, at der kan være grund til at gøre status. Det er det, som Administrativ Debat gør med dette dobbelthæfte om lige netop forvaltningspolitik.

Baggrunden er ligetil: Danmark har en efter international målestok meget stor offentlig sektor. Alene det gør, at det er værd at forholde sig til, hvordan den er indrettet, og hvordan den fungerer. Men der er her i 2013 meget mere i det. For Danmark er gået hen og blevet reformernes land – og det i en meget videre forstand, end statsminister Helle Thorning-Schmidt ofte hentyder til. For siden 1990'erne har der hersket en sand reformfeber i landet. Og ikke nok med det, mange af reformerne har været rettet mod den offentlige sektors indretning og funktion, altså haft et forvaltningspolitisk indhold.

I flæng kan man nævne kommunalreformen, som var meget mere end en kommunalreform, omkostningsreformen, budgetloven, de glidende, men omfattende ændringer i aftalesystemet mellem stat, kommuner og regioner, en storstilet satsning på institutionelt selveje og selskabsdannelser, forsyningsreform. En side af den udvikling er den genrejste centralstat, der løser en stigende del af forvaltningens kerneopgaver: Optrækker skat, udbetaler ydelser af næsten alle arter, kontrollerer fødevarer, står for størstedelen af infrastrukturen osv., osv. Læg dertil det stadig stærkere fokus på, at en effektiv offentlig sektor, der yder god offentlig service, også kræver god ledelse, hvor spørgsmålet fortsat er, hvad det så er.

Artiklerne i dette temanummer kommer ikke rundt om det hele. Men de rammer ned på så mange punkter, at de med et af tidens populære ord får indkredset rigtig mange af de udfordringer, som man står over for, ikke bare hos de gamle kendinge i Finansministeriet; KL og Danske Regioner, men også ude i de kommunale og regionale forvaltninger, såvel som i de driftsled, hvor det til syvende og sidst gælder om at vise, at man er de mange skattemilliarder værd.

Temanummeret kan samtidig ses som en reaktion på det forvaltningspolitiske debatoplæg (forvaltningspolitik.dk), som en bred kreds af forvaltningsforskere offentliggjorde i foråret 2012. Oplægget har affødt mange reaktioner, også i redaktionsgruppen, der ivrigt har drøftet oplæggets vurderinger og relevans for udviklingen af den offentlige sektor. Nummerets artikler indikerer, hvad vej vores diskussioner er gået, samt vores ønske om, at forvaltningspolitik diskuteres på et grundlag, som forholder sig til virkeligheden.

Artikelbidragene til nummeret er indhentet fra en bred kreds af forskere og praktikere, der naturligt har forskellige indfaldsvinkler til de forvaltningspolitiske diskussioner om den offentlige sektors styring, ledelse og organisering. Men det er netop i en frugtbar dialog mellem disse, at der skal findes løsninger, som både sikrer den nødvendige stramme udgiftspolitik og en velfungerende og kvalitetsrig offentlig sektor.

Temanummeret skal også ses som et led i den debat om en bedre offentlig sektor, som Djøf sammen med Nordisk Administrativt Forbund vil initiere over nogle workshops og en ledelseskonference i efteråret 2013. Så alt i alt håber vi, at artiklerne kan være til inspiration: Det har ikke været tanken at opstille en meget klar dagsorden. I stedet håber vi på debat, og så kan konklusionerne formes hen ad vejen. ■

*Redaktionsgruppen for temanummeret, København
29. maj 2013*

*Claes Nilas, Formand Nordisk Administrativt Forbund/Mads Lyndrup, Ansvarshavende redaktør, Administrativ Debat / Jørgen Grønnegård Christensen
Marius Ibsen / Adam Wolf / Torben Buse / Kristian Lyk-Jensen*